

Opschrift

Vergadering van 24 oktober 2022

Nummer: 2022_MV_00573

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Anton Vandaele: Zonnepanelen en erfgoed

Raadslid(-leden):

Anton Vandaele - Groen

Bevoegd: Filip Watteeuw

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Recent kwam in het nieuws dat Vlaams minister Diependaele de regelgeving zou versoepelen rond het plaatsen van zonnepanelen op beschermd monumenten en in beschermd stads- en dorpsgezichten. Concreet wordt het Vlaamse afwegingskader voor het beoordelen van aanvragen voor zonnepanelen op erfgoed aangepast, omdat men ervan uitgaat dat zonnepanelen op daken een tijdelijk gegeven zijn. In een radio-interview over het toelaten van zonnepanelen op daken van beschermd erfgoed refereerde de minister uitdrukkelijk naar Gent.

Het belang van zonnepanelen kan uiteraard niet genoeg benadrukt worden, zeker in de huidige energiecrisis waarin we zitten. Dit kan de stad extra mogelijkheden geven. Anderzijds is het uiteraard van belang om het plaatsen van zonnepanelen op beschermd erfgoed op een doordachte manier te doen.

Vraag:

Op welke manier werd stad Gent van deze wijziging in het afwegingskader op de hoogte gebracht?

Hoe zal de stad Gent met dit nieuwe afwegingskader omgaan?

Antwoord

Vooraf is het nuttig om duidelijk aan te geven, wat minister Diependael concreet heeft beslist. Zoals je goed weet is het plaatsen van zonnepanelen op een dak vrijgesteld van een omgevingsvergunning. Concreet gaat het over zonnepanelen, die geplaatst worden op een plat dak tot 1m boven de dakrand of op een schuin dak. Het plaatsen van

zonnepanelen aan gevels zijn dan weer niet van een omgevingsvergunning vrijgesteld. In zo'n situaties beoordelen we de goede ruimtelijke ordening. Door de beslissing van Minister Diependaele wijzgt dit vrijstellingenbesluit niet.

Dat is evenwel anders voor het plaatsen van zonnepanelen op beschermd monumenten en in beschermd stads-en dorpsgezichten. In deze gevallen geldt de hierboven aangehaalde vrijstelling bij omgevingsvergunningen niet. Wanneer een bouwheer bij beschermd erfgoed een zonnepaneel wenst te plaatsen, is er een toelating van het Vlaamse Agentschap Onroerend Erfgoed nodig. Hiervoor hanteert het agentschap een afwegingskader. Het is dit afwegingskader dat Vlaams minister Diependaele wenst te versoepelen.

In antwoord op je eerste vraag kan ik zeggen dat we als stad door deze Vlaamse koerswijziging niet proactief op de hoogte werden gebracht. Op zich is dit ook niet gebruikelijk, maar voor een dergelijke belangrijke wijziging, was dit wel elegant geweest. Immers, als historische stad worden we vaak met het omgaan van klimaatmaatregelen bij erfgoed geconfronteerd. Medewerkers van de stedelijke dienst Stadsarcheologie en Monumentenzorg zijn dus na het Vlaamse persbericht op de hoogte gebracht. We kregen tot op heden ook nog geen informatie over communicatie en sensibilisering naar eigenaars. Ook de praktische uitwerking bij deze koerswijziging ontbrak. Met andere woorden, er is vandaag nog geen nieuw afwegingskader. Het is dus wat vroeg om conclusies te trekken, maar een gewijzigd afwegingskader zal er eerstdaags natuurlijk wel zijn.

Naar aanleiding van de persmededeling door Minister Diependaele heb ik de dienst Stadsarcheologie en Monumentenzorg laten onderzoeken, hoe we als stad met dit nieuwe afwegingskader zullen omgaan.

In afwachting van dat aangepast afwegingskader zal stad Gent als volgt met dit nieuwe standpunt omgaan:

- Aangezien de regelgeving niet is gewijzigd, blijft het plaatsen van zonnepanelen op beschermd erfgoed een toelatingsplichtige handeling. Een toelating blijft dus noodzakelijk en dit wijzigt dus niet. Dit is geen onbelangrijk element en mag zeker niet worden vergeten.
- Voor de beschermd monumenten geeft het agentschap deze toelating. Voor stads- en dorpsgezichten ontvangt stad Gent een melding. Zonder afwegingskader van Vlaanderen kunnen we enkel oordelen dat installaties zichtbaar vanop het openbaar domein de wezenlijke eigenschappen van het stads- of dorpsgezicht verstoren en dat er bijgevolg een toelating nodig is van het agentschap.
- Voor het plaatsen van zonnepanelen op beschermd monumenten en op panden binnen stads-en dorpsgezichten in eigendom van derden, zal de stad Gent - conform het onroerenderfgoeddecreet – dus blijven doorverwijzen naar het agentschap. We zullen dit blijven doen tot op het moment dat het agentschap Onroerend Erfgoed ons officieel op de hoogte heeft gebracht over de praktische uitwerking bij het nieuwe afwegingskader.

Voor het waardevol patrimonium in eigendom van stad Gent zullen de betrokken stadsdiensten FM Themagebouwen, Dienst Milieu en Klimaat; en de Dienst Stadsarcheologie en Monumentenzorg een intern afwegingskader voorbereiden. In dit kader zullen de zorg voor ons klimaat en het erfgoed worden verzoend. Binnen de huidige maatschappelijke context is het volledig weren van zonnepanelen op beschermd

onroerend erfgoed niet langer te verantwoorden. De impact van zonnepanelen op waardevol erfgoed is evenwel niet veranderd door deze beslissing van de bevoegde minister. Het zorgvuldig plaatsen van zonnepaneelinstallaties op waardevol erfgoed blijft onderdeel uitmaken van een kwalitatief erfgoedbeleid. Bij zorgvuldig toepassen denken we dan aan het onderzoeken van alternatieven, rekening houden met de draagkracht en stabiliteit van het dak, de brandveiligheid, de beeldkwaliteit en esthetiek, de omkeerbaarheid, ...
